

Пролетарі всіх країн єдналися! Освободжене робітників має бути ділом самих робітників!

РОБОЧИЙ НАРОД

ОРГАН УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ В КАНАДІ.

The Working People P.O. BOX 3658. WINNIPEG, MAN.

ORGAN of the UKRAINIAN SOCIAL DEMOCRATIC PARTY in CANADA.

РІК X. Ч. 45. СЕРЕДА, 5 ЧЕРВНЯ, 1918. WINNIPEG, MAN. WEDNESDAY, JUNE 5th, 1918. No 45. VOL. X.

Німецькі Підводні Лодки Появилися Коло Берегів Америки.

БІЙ НА ЗАХ. ФРОНТІ ПРОДОВЖАЄ СЯ.

ПАРИЖ, 3 червня. — Всюди вздовж фронту від Chateau Thierry над Марино, аж до Ноуп району повисе Союзів, Французи спинали Німці в неділю вночі і сего раня, як се подає нішній рапорт воєнного бюро.

На десятильовому фронті від Марино до ріки Оуц Французи зробили сильний контратак і здобули грунт в кількох місцях. Ворожі втрати були незначно тяжкі. Французи забрали сотки в'язнів в полон.

Сильний німецький атак зроблений Німцями по обох боках дороги між Chateau Thierry і Парижем, з'явив відбитий французьким огнем на полудневий схід від Vouziers.

Парижська преса предкаже дуже скору альянську контр-офензиву.

Хоча не можна сказати що німецька офензива спинена, то все ж її скорість значно ослабла і здобутки Німців зменшилися.

Німці займають північний берег Марино на просторі около 15 миль. Не роблять они одначе серйозніших спроб дістати ся на другий берег ріки.

НІМ. ПІДВОНІ ЛОДКИ КОЛО БЕРЕГІВ АМЕРИКИ.

НЬЮ ЙОРК, 3 червня. — Коло американського берега, недалеко Нью Джерси появили ся німецькі підводні лодки.

Після інформації, які можливо було одержати, виходить, що они затопили 5 кораблів; а припущають навіть, що число затоплених кораблів буде аж п'ятнадцять.

Портові власті здержали відплив кораблів сего передполудня.

ПІЗНІЙШІ ВІСТІ КАЖУТЬ, ЩО ЗАТОПЛЕНО ЛИШЕ 9 КОРАБЛІВ.

НЬЮ ЙОРК, 3 червня. — Сеї ночі відомо було про затоплене 9 кораблів німецькими підводними лодками від 25 мая.

Більшість затоплених кораблів належала до класу скурєрів (двомаштових кораблів — Ред.).

Найбільшим із затоплених кораблів був корабель "Каролайна", який віз 350 осіб — пасажирів і корабельної залоги до одного атлантського порту.

ЗАВОРУШЕННЯ В АВСТРІЇ ЗБІЛЬШАЮТЬ СЯ.

ЛОНДОН, 1 червня. — Заворушення і внутрішні безпорядки ріжного рода збільшають ся в Чехії.

Віденська газета каже, що те що нині діється в Чехії, є подібне до повстань в Ломбардії і Венеції в 1840., з тим винятком, що нині держава є запута в війні, з якої вона не бачить дороги до виходу.

В Чосен, товни роз'ярені брутальністю поліції, запалили бари і міський раду, де находили ся міський поліція. Вісьмох офіцерів спалено на смерть.

Празський кореспондент "Штуттарт Найсте Нахрихтен" телеграфував до своєї газети, що події в Празі з послідної неділі перевисили своїм сумним характером всі дотепершні демонстрації.

Віденська "Нае Фрае Прессе" апелює до всіх консервативних елементів зберечи австрійської державу, твердячи, що "лише витривалість і злука тих, котрі бажать збереження держави, можуть вратувати монархію з сеї великої кризи."

Хорватська преса доносить, що в Чехії проголошено воєний стан, що заворушення відбули в ріжних містах, і що італійсько-славянський союз з кожним днем стає сильніший.

НІМЦІ ГОТУЮТЬ СЯ ЗАВЕСТИ НА УКРАЇНІ МОНАРХІЮ.

Гетьман Скоропадський назичує монархістів на важні становища.

ШТОКГОЛЬМ, 30 мая. — Всі донесенія з України вказують на те, що Німці підготовляють там установлене монархії, щоби потім розширити її з України на остоващю Росію.

Гетьман Скоропадський як і перше є в сїм відношені пошумним оруддєм в руках Німеччини. Він назичує монархістів на відповідальні становища, а в Київ і другіх містах повертає на службу царську поліцію.

В правительстві Скоропадського на два дні увійшли два зверхні монархісти — проф. Сеньковський, в ролі міністра віроповідань, і Лерке, як директор київського державного банку.

Чорносотенні єпископи мають голос... Київським митрополитом назначений харківський архієпископ Антоній, який реакціонер-монархіст, від початку революції до дня моливий ся в церкві о привернене царського престоло. Антоній стоїть в центрі монархістичної пропаганди.

Вольнський єпископ Євлогій, пам'ятний своїм чорносотенними виступами в Государствєнній Думі, відіграє також велику ролу в монархістичних кругах в Київі.

Давнішє Євлогій був ярим противником відділення України від Росії. Тепер же, коли на Україні поговорують про монархію, Євлогій є за відділення самодержавною Україною.

ЧІЧЕРІН ПРО ГЕНЕРАЛА З РУХУ АВСТР. І НІМ. ЄДНАЮТЬ СЯ ПРОТИ СПІЛЬНОГО ВРОГА.

МОСКВА, 2 червня. — (Бритійська Адміраліція). — М. Чічерін, большевицький міністер заграничних справ в своїм письмі до Адольфа Йоффе, російського амбасадора до Німеччини, осуджує генерала Краснова, котрий був членом штабу експрем'єра Керенського, а тепер проголосив себе диктатором району Донських козаків.

М. Чічерін каже: "Ген. Краснов є авантюриком, котрий продавав себе на переїмну то одній то другій сторони, а тепер заключив умову з українським правительством ген. Скоропадського і запросив чужосторонню поміч для підняття собі козацьких мас."

"Проти чужинців наїздників козаки повинні повстати силою. Всяке посуване ся Німеччині на схід на основі ніби то запровадження самозначення є заперечуванням її обітниць. Се є змагане до задалення Росії. Ми прийняли їхнє "модус вівенді" (спосіб, як жити з другими в добрих відносинах — Ред.), чому ж они хотять задати нас?"

Що каже консервативна преса? Консервативні часописи кажут, що диктатура ген. Краснова опираєт ся на привернене основних законів Росії, які були перед війною. Він (ген. Краснов) заявляє, що всі закони російського тимчасового правительтва є неважні. В своїй першій прокламції він каже: "Наш недавній ворог, Австро-Угорщина, увійшов тепер в Донський район як наш союзник, але разом з нами бороти ся проти Червоної Гвардії і помочи нам встановити порядок."

Приятель Скоропадського. Диктатор додає, що Донська провінція є цілкомію суверенною державою, яка є в війні проти російської републики, а ле є в призахній відносинах з правительством України (правительством Скоропадського — Ред.).

Контрреволюційні елементи при роботі. Найлекучішим питанням, по над всь прочі в Росії, є питане достарчення людности хліба, якого не можна тепер дістати з України.

Кубань і Дон є, після російської заяви, загрожені контрреволюційною бандою, яка думає при помочи комплікацій спровокувати інтервенцію чужих держав і в сей спосіб довести російські маси до голоду.

НІМЦІ ЗАБИРАЮТЬ ВИСІБКО З УКРАЇНИ НА ЗАХІДНІЙ ФРОНТІ (?)

ШТОКГОЛЬМ, 2 червня. — Німеччина так задоволена (?) ходом подій на Україні, що рішила вищепрати дві третини німецького війська, яке тепер на ходить ся на схід.

Вищепране військо має бути ужито на західній фронті, а його місце на східі займуть Австрійці.

НІМЦІ НАСТАНОВИЛИ СПЕЦІАЛЬНОГО ДИКТАТОРА НА УКРАЇНІ.

АМСТЕРДАМ, 29 мая. — Німеччина назичила барона фон Шваренштайна спеціальним послом на Україні, давши йому диктаторську власть, особливо при рішанні спірних пограничних питань.

КОЗАКИ ПОВСИЛИ БОЛЬШЕВИцьКОГО ПРОВІДНИКА.

ЛОНДОН, 3 червня. — Делега Райтера з Москви доносить, що протисовітські козаки повисили президента большевицьких комісарів на донський козацький територіі. Він був головним організатором козацького руху прти генерала Калєдіна.

РОСІЙСЬКІ ЖОВНІРИ І СЕЛЯ НЕ ПОВСТАЮТЬ ПРОТИ ПРАВИТЕЛЬСТВА СКОРОПАДСЬКОГО.

МОСКВА, 31 мая. — Сильні відділи демобілізованих російських жовнів і селян заосотрені машинними карабінами і артилерією повстали в округі Чигирини аби захватити правительственну власть. До большевицького правительтва звернено ся, аби оно післало військо для подавлення революціонерів. (Хто звернувся до большевицького правительтва і чому — ти тому, що повстанні є бунт російських жовнів, чи чого иншого — телеграма нічого не подає. Взагалі телеграма ся незрозуміла. — Ред.)

Німецьке військо було острілюване, підчас коли оно в середу розоружувало українське військо в Одесі. Німці відтак арештували певне число ви значних осіб в тім порті над Чорним Морем і забрали їх до німецької головної квартири, Се ляньські безпорядки ширять ся по шійій польській губернії.

В Росії відкрито КОНТР-РЕВОЛЮЦІЙНИЙ ЗАГОВІР.

ЛОНДОН, 2 червня. — Кореспондент "Експендїс Телеграф Ко." з Копенгаги переслав сюди телеграму з Гельсінґфорса, яка доносить, що в Москві проголошено стлан об'яви.

В російській делегії бездротного телеграфу, одержаний тут сеї ночі оголошає ся, що в Москві і Петербурзі відкрито великий контрреволюційний заговор, який є розширений через цілу Росію. Сему заговору повинні присягнути ся частинно бунт чесько-словацького війська, яке зайняло кілька важних залізничних вузлів і ліній.

ТАЙНА УГОДА МІЖ ФІНЛЯНДІЄЮ І НІМЕЦЧИНОЮ.

ЛОНДОН, 3 червня. — Делеґа до "Таймс" з Штокгольму доносить, що між Німеччиною і Фінляндією існує тайна угода, яку держит ся в тайні перд фінляндським соймом, а після якої фінляндське правительтво має завести монархію під німецькою династією і віддати фінляндську армію під німецький провід.

РЕДАКТОР ІТАЛІЙСЬКОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ ЧАСОПИСИ "АВАНТІ" АРЕШТОВАНИЙ.

МІЛАН, Італія, 1 червня. — Менотті Серранті, редактор соціалістичної часописи "Аванті" з'їзав тут вчєра арештований в звязи з його діяльністю в Турині в часі тамошньої революції минушого року.

ВІД ВІДІЛУ В МОТРЕАЛІ.

Льокаль відділу У.С.Д.П. в Мотреалі з'їзав перенесений з 437 Clarke St. на 41 Craig St. East, напроти "сити гол". Мітинги відбувають ся в той самий час, що і в старім льокалю.

ВЖЕ ВИЙШОВ І ВИСЛАЄТЬ СЯ ПРЕКРАСНИЙ І ВЕЛИКИЙ "РОБІТНИЧИЙ КАЛЕНДАР", ЯКИЙ ПОВИНЕН БУТИ В РУКАХ КОЖДОГО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИКА І КОЖДОЇ УКР. РОБІТНИЦІ. --- ЦІНА ЛИШЕ 50 ЦТ. --- ЗАМОВЛЯЙТЕ СЕЙЧАС В РЕД. "РОБОЧОГО НАРОДА".

ARCHIVES OF ONTARIO TORONTO

"ROBOTSNIJ NAROD"
(The Working People)
The official organ of the Ukrainian Social Democratic Party,
Affiliated with the S. D. Party of Canada.
Published semi-weekly by
The Executive Committee of the U. S. D. P. of Canada.
at 873 Main St. Winnipeg, Man.

D. Moysuk, Managing Editor and Manager.
Phone St. John 1465
Subscription \$2.50 per year.

"РОБОЧИЙ НАРОД"
Одинока в Канаді і найстарша з Америки соціал-демократична
часопись, орган Укр. Соц. Дем. Партії в Канаді.
Виходить два рази на тиждень.
За редакцію і адміністрацію відповідає Д. Мойсюк.

Річна передплата на "Р.Н." вносить \$2.50
Рукописи не звертає ся.
ПЕРЕДРУКИ ДОЗВОЛЕНІ ЗА ПОДАНОМ ЖЕРЕЛА.
ЗА ОГОЛОШЕННЯ РЕДАКЦІЯ "Р.Н." НЕ ВІДПОВІДАЄ.

Адреса до "Р.Н." така:
"ROBOTSNIJ NAROD"
Box 3658, (Sta. B.) Winnipeg, Man.

ІВАН ФРАНКО.

Ім'я се, яке з найбільшою пошаною повинна згадувати кожда поступова людина по всій Україні, в першій мірі дороге українському робітництву.

Нині не оцінює се гаразд в кругах нашої суспільності той велетенський праці, яку він з повним запереченням самого себе, власних вигід і власного щастя жертвував для добра народу. Нині в нас за мало се здають собі з того справу, яку культурно-національну роль відіграв сей чоловік в історії нашого національного відродження, чим він дав нам, що він нам дав, які його заслуги. І, на жаль, треба се з найбільшим сумом сконстатувати, з причини до певної міри особистої натури, Франко за мало відомий і серед українського робітництва, а принаймні відомий не так, як він на се з усіх поглядів заслугоє. Тож коли наші скромні рядки зможуть бодалі в частині причинити ся до належного оцінення тих заслуг, які Франко спеціально поклав для українського соціалістичного руху у нас і для справи нашого робітництва, наше завдання буде повністю осягнене.

З ім'ям Франка зв'язані початки українського соціалістичного руху в Галичині.

Селянський син, з села Нагуевич, дрогбицького повіту, він мав нагоду на власні очі придивити ся горю робочого люду, відчувти й зрозуміти його кривди, болі і сльози. А добувши дійсну науку, він зрозумів, як тяжкий довг зобов'язаний сплатити своєму народові.

Багато-багато у нас селянських синів, добившись якої такої освіти, найвищий ідеал свій знаходили і знаходять іще особливо тепер в тим, як добитись вигідного становища, якби стати "паном", а відтак уже з своєї панської висоти "вчити" нарид, чого й кого має він слухати, кому служити й поклонятись.

Франко вибрав інший шлях, що не квітками а терном стелив ся перед ним.

Не дай подумати ані на хвилину
Про власну радість і про власне щастя,
Докиля круг мене міліони гинуть
Мов та трава схне літом під косяю
І від колоски аж по домовину
Живить з бідою наче брат з сестрою...

Франко став соціалістом. Бути соціалістом у ті часи, коли Франко вступив на поле публічної діяльності — а було се в другій половині 70 рр.— се значило бути готовим на найтяжші переслідування з боку властей, занести найприкріші докори, наружи і погорду з боку суспільності, для якої соціалізм був тоді дійсно тим червоним опирем, який не давав їй спокійно спати. Думки Драгоманова, якому в історії культурного розвитку нашого суспільства судилося відіграти таку видну роль, мали на Франка рішачий вплив.

Під особистим впливом Драгоманова, його женецьких видань, писань Терцента і Чернишевського, Іван Франко і Михайло Павлик, яких ім'я нерозривно зв'язані з початками українського соціалізму, стають першими свідками соціалістичної правди й науки, та гуртують доколя себе у Львові все, що було поступове й живе серед тодішньої молодіжки.

За один рік 1876 московфіли й народівці — одинки тоді партії серед українців, обидва мертві й безплідні, чужі народові, яких усі інтереси обертали ся докола азбуки й обряду, стралячі молодіжці. Боліло їм сердцем се одних і других. Одні й другі не чурали ся ніяких способів, аби знищити перші зачатки українського соціалістичного руху в Галичині. Особливо сумну роль відіграли московфіли, роблячи на молодіж доноси до поліції за її соціалізм. І ось завдяки доносам московфілів почали ся у Львові в 1877 р. перші арешти. Перших арештовано Павлика і Франка, а в Відні третого піонера українського соціалізму, Остапа Терцецького, якого закутого в кайдани привезено до Львова.

Арешти перших українських соціалістів дали почин до масових арештів у Львові й на провінції та до страшної нагінки поліції не тільки на соціалізм, але на все, що тільки було, поступовим в Галичині. Вони були також початком великих процесів за-приманєності до тайних соціалістичних товариств в Галичині, які розпочали ся в 1877 році, а тягнули ся аж до 1894 р.

І так відбув ся у Львові в 1877 р. перший великий український соціалістичний процес. Головним доказовим матеріалом проти обжалованих були листи Драгоманова, а головним злочиним їх соціалістичні переконання і недоволени зносини з Драгомановом. На розправи виступили всі обжаловані як соціалісти, розказуючи широко про соціалізм, про котрий судді не мали найменшого поняття, та доказували легальність своїх зносин з Драгомановом, вказуючи на існуюче соціалістичне преси за границею, а навіть в Австрії. Трибунал одначе узяв усіх обжалованих винуватими й засудив на карі до 3 місяців арешту.

Після сього процесу запанував правдивий переполюх як серед української так і серед польської суспільності. Настрий сучасний добряє характеризує — як подає сам Франко — мемуарів, який вислав в часі процесу до львівського суду польський шляхтич зі Старого Кобла А. Созанський, дамагачи ся в ньому, щоб уязвенних українських соціалістів як найшорше повісити.

А знан москвофіли й народівці не тільки що нападали в пресі на уязвенних і на соціалізм, відлекуючи ся його як сатану съвяченої води, але просто проscribeували, їх вилімінували з суспільності, замикаючи перед ними двері своїх доміа. Те, що прийшло зазнати від "своїх" уязвенним україн-

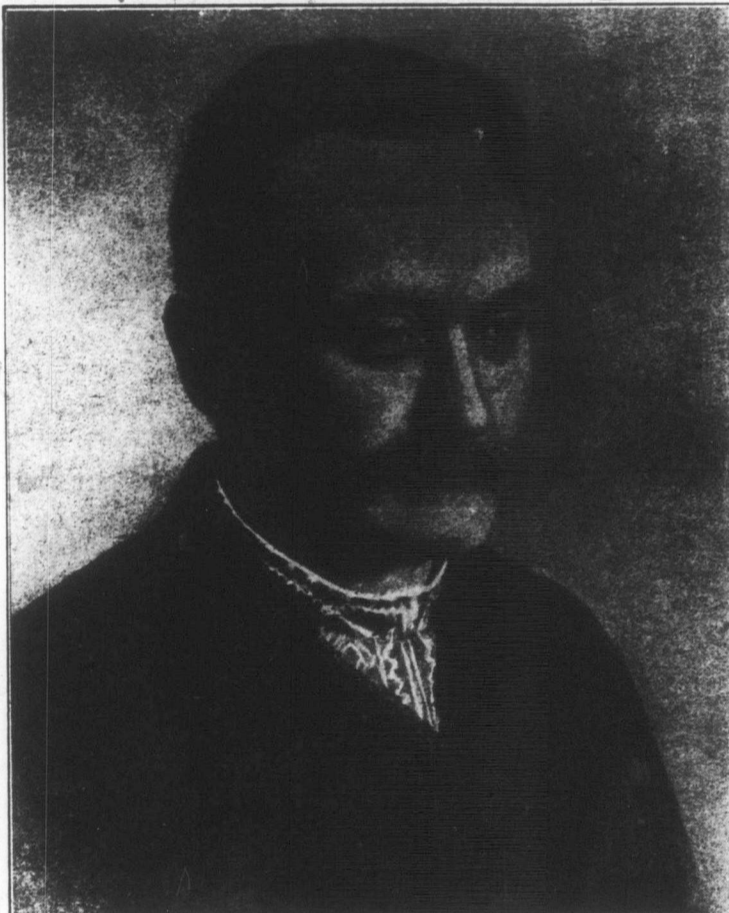
ським соціалістам, найкраще описує сам Франко в одній із своїх автобіографічних оповідач.

"Я — каже Франко в оповіданю "Моя стріча з Олексієм" — чоловік проклятий, ненависний, прогнанний з поміж "чесних", — одним словом проscribeваний. Прасcribeваний — се сама відповідна назва, се не значить, що, приміром, моя совість стає супроти мене, або щось подібного — ні, се значить тільки, що люди "чесні" (коли хочете, можете звати їх "богачами", "сильними", "практичними" — се на одно вийде) випихнули мене з "чесного" і "порядного" товариства, то є по просту з поміж себе. І зовсім справедливо. Моє ім'я враз з кількома іменами подібних до мене "во время оно" оббігало весь край, було пострахом усіх "мирних і вірноконституційних горожан"; з моїм іменем всі вони в'язали деякі перевороту, революції, різні. Правда, в той час, коли "спасителі істнующого порядку" підняли найстрашніший гвалт, я і мої товариші сиділи спокійно і смирно за тюремними ґратами та рахували дні короткого життя, страчені пусто та марно. Але вмізним приміром, що діло зовсім не так діялось, що мені і моїм приятелям о переворотах та революції і не сніло ся — то що з того? Чи вже то одно, що я сидів у тюрмі, не вистрачає, щоби на віки заплятувати мене в очач "чесних" людей? Ба, але всевідущий і всемогущий суд справді признав мене винним, справді в моїм організмі добачив революційну жилку, в моїй крові досадив краплю такої крові, котру французські "спасителі порядку" забули пролити до останку в р. 1872; в моїх очках доглянув іскру такого огню, котрий може запалювати доми "мирних горожан" не гірше нафти. Одним словом, я okazaв ся кругом винним на суді — значить, погорда і прокляття "порядних" людей насупротив мене зовсім "справедливі".

Та переслідування галицьких властей, своїх і чужих не зломали Франка. Він не пішов ні до одних, ні до других просити прощення за свої вчинки. Він вибрав долю емігранта серед власної суспільності й рішив ся на все своє життя

проти рожна перти,
проти филь пліни.

По виході з в'язниці починає Франко разом із своїм товаришем Павликом широку соціалістичну діяльність. В 1878 р. стали вони видавати соціалістичний місячник "Громадський Друг", котрого два випуски були конфісковані, а відтак на його місці "Дзвін" і "Молот", які теж впади жертвою конфіскації. Рівночасно Фасово-друкарська газета "Права", котру видавав робітник Осип Данилюк від 1878 р. стає вже в слідуючому році соціалістичною та з'єднує докола себе найкращих українських і польських соціалістів. Франко і Павлик стають головними її співробітниками.

Др. Іван Франко
Уродив ся 15 серпня, 1856. — Помер 4 червня, 1916.

Для ведення більш планової роботи під прапором соціалізму завзяться ся в 1878 р. робітничий комітет, в склад котрого входили відомий польський соціаліст Болеслав Лімановський, Павлик, Франко, Данилюк, Маньковський та інші. В праці й агітації сього комітету Франко брав визначну участь. В 1880 р. виходить програма групи польських і українських соціалістів, друкована в Женеві п. з. "Program socjalistów polskich i galicyjskich we wshedniej Galicji". Головним редактором сей програми був Франко. Програма ся важна тим, що побіч суспільно-політичних домагає робітників, які вона виставляла, в основу її, о скільки ходить о форму політичної організації і о скільки ходить о національне питання взагалі, увійшли більш-менш ті думки, які в 17 літ пізніше прийняла соціалдемократія Австрії на своїм конгресі в Відні, а в 19 літ пізніше на конгресі в Берні. Вона теж застерігала ся, що польсько-українська робітничка партія не може мати нічого спільного з партією, яка стремить до відбудовани Польщі в історичних межах.

На жаль, група ся наслідком непорозуміння, які викликували ті польські соціалісти, що оставали під ідейним впливом Лімановського, котрий пробував тоді в Женеві, не була в силі розвинути ся, а незабаром перестала зовсім істнувати.

Дальша громадська діяльність Франка співтає ся тісно з історією українського соціалістичного робітництва, то є історією старої радикальної партії (1890—1899), котра в історію нашого народу відіграла неоцінену й першорядну роль і з котрої вийшла на кінець українська соціалдемократія.

Франко був одним із головних оснотелів радикальної партії та був одним із її провідників. Писати про його діяльність, яка припадає на ті часи, про його заслуги як одного з редакторів "Народу", публіциста, популяризатора, а навіть агітатора на вічач і зборач, се значить писати історію радикальної партії — так широка, багата й плідна його діяльність у старій радикальній партії.

Високо цінити треба ся діяльність Франка, бо власне на нього падали найбільші удари з боку його противників, бо не нависть їх і злоба й подлість звертала ся в першій мірі проти його особи.

Коли Франко випустив в світ книжочку своїх оповідач в польській мові п. з. "Obrazki galicyjskie", та додав до ной передмову, в котрій кровю власного серця писав про те, треба — службу власному народові, яке доля зложила на його плечі, згряг тодішних патентованих патріотів мала для Франка одну назву: зрадники!

Не зважаючи на ці гірки обвинувачення, на докори й удари з боку своїх, Франко витривав на своїм славнім становищі бор-

ця за чесне й праве діло, за добро, шасте та кращу долю поневолеваних та принижених мас нашого народу.

Та Франко й великий співівець боротьби. Він був поетичним виразником цієї епохи нашого суспільного розвитку. Ся епоха починає ся повстанням у нас перших соціалістичних кружків та появою серед нашої нерозвинутої інтелігенції типу соціаліста-народника, а кінчить ся застанованем при кінці 1899 р. партії українських соціалдемократів і укр. націоналдемократів. Хто цікавить ся ідейним змістом сей так важкої для нас епохи, той найде в поезії і белетристичних творах Франка багатий матеріал для її характеристики. Читайте його поезію, особливо її велику збірку "З вершин і низин", що починаєть ся величним гимном в честь "вічного революціонера — духа", того,

що тіло рве до бою,
Рве за поступ, шасте й волю, —
що
Міліони зве з собою,
Бо голос його чути скрізь:
По курних хатах музичських,
По вартатах ремісничих,
По місцях недоля й сльіз, —

а переконаете ся, що бореться Франко не тільки висловлював поступові стремління своєї епохи, але сам, як боева і бунтарська натура, будив ці стремління серед кращої частини нашого суспільства.

Розібемо скалу, роздробимо граніт,
Та кровю власною і власними кістками
Твердий змуруємо гостинiec і за нами
Прийде нове життя, добро нове у світ.

Франко дав нам, що так назвемо, "камінерську" поезію, якої основними мотивами — се служба народові, любов до о-крадених і поневолеваних, любов до рідного народу і краю, любов до людськості, боротьба за права та кращу долю народу. Ми не можемо ілюструвати сказаного цитатами з його поезії, бо вони значно мүсливо розширили розмір статі, але ми не можемо не навести його прекрасного вірша, в котрім говорить він про свою любов до України, про свій патріотизм, який не має нічого спільного з крикливим, рамфриским і користивим патріотизмом тих, що слова "нарид", "Україна" взяли в нішнішних часах у свою виключну домену. Поет так каже про Україну і любов свою до неї:

Вона так гарна, а про те
Так нещаслива, стілько лиха
Знесла, що квилить лико те
В її кождській пісні стиха.

І пізнавши, чий я мід
Не полюбит її сердечно,
Не відречи ся власних вітх,
Щоб їй віддатись доконечно?

І чий перечить ся любов
Тій другій а съвятий любови
До всіх, що люють свій піт і кров,
До всіх, котрих гнетуть окови?

Ні, хто не не любить всіх братів
Як сонце боже, всіх зарівно,
Той широ полюбить не змів
Тебе, кохана Україно!

В службі народові добачував він завжди своє завдане. Тому нарид являеть ся головним героєм його творів. Але слово нарид — надто широке. Тому його увага й симпатії спинають ся на тих, що відносно його творять, на тих, що в "поті чола" працюють та витворюють пращею своїх рук богацтва, всі блага культури, а самі з них не користають.

Не Баярд, бореться непоборимий,
Не Донжуа, усіх жіночих серць побідник,
Героєм наших днів є продуцент, робітник.

Сего продуцента-робітника галицько-українського села й місточка на тлі страшного його соціального й економічного становища та боротьби його з нелюдським, звірським визиском впроваджує у нас Франко перший до красного письменства. В цілім ряді поетичних і прозових творів змалював нам Франко розкладуюче ся село, зубожіне і пролетаризацію селян, котрі з кождим днем шораз більше нарікають на те, що їм "за мало землиці", що "поле їх рік в рік гірше й пущіше", що живеть ся їм шораз гірше й гірше а поратунку ні відки для себе не бачуть. Франко, приглянувшись на власні очі селянській нужді, зрозумів, як "визать землі", в кітнях котрої живе селянин, не дає йому можности зрозуміти, якого виходу требаб шукати йому з його положення. В "Гадках на межі" каже Франко:

А люд через межі, котрі го тисять,
Не може добачити тилх всіх завзд,
Добачить всіх сплетених коренів лиха,
Що слид його підточує стиха.
Ей межі ви, межі, вузькенькі, кучі!
В які бездорожжя, в які мавців!
Ви втісли незаріпий же погляд суспільний!
Хто шлях наших покаже широкий і вільний!

Потрапляючи своєю грозою "бориславські оповідачі", в котрих поет сильними й густими красками малює нам пролетаря "галицької Каліфорнії" в його рідних тилках на тлі страшного визиску, е майже одиноким в нашій літературі, коли не маючи на увазі далеко слабших оповідач з бориславського життя Коваліва.

Правда, пролетар, якого нам малює Франко, стогне в ярмі визиску, але він починає теж розуміти, що так трудно зрозуміти селянина, де йому шукати "широкого і вольного шляху" для скінчення ярма визиску.

В "Думах пролетара" показує нам Франко того пролетара, що хоче "звалити сучасний суспільний лад" та перемінити його на "новий", — лад "правди, добра й волі".

До тих усіх заслуг, які поклав Франко для народу, треба ще зачислити його широкі заслуги для української науки, котрий він головним в останніх роках присвячував свої сили й талант, а про які говорити тут, не маємо змоги.

Поверх сорок літ праці, яку він віддавав у жертву для народу, не пішли на марне. З правдивою гордістю мід він це за життя дивити ся на її результати.

Заслуг Франко, повторюємо, ще не доцінюють повністю в нас. Очевидно, велитеська його праця буде повністю належно оцінена тільки тоді, коли дивити ся і прозріють ті міліони поневолеваних і визискуваних нашого народу, котрих Франко так широко й так сердечно полюбив, для яких віддав усе своє життя, талант і сили.

Пролетар.

В СПРАВІ УКР. РОБІТНИЧОГО ДОМУ.

Вінніпер, Ман.

В останнім числі "Роб. Народу" я вичитав відозву Комітету Будови Укр. Роб. Дому до всіх укр. робітників в Канаді, щоб ті прийшли з негайною поміччю будувати сей Дом. Членами сего відозву, я пригадав собі як то памятного вечера 3 марта зібралось нас около 160 робітників з наміром обговорення потреби такого робітничого дому в Вінніпері. І до нас не я не можемо собі витолкувати, яким то способом нас 160 робітників могло зложити близько 4 тисячі доларів на сей діл. Памятаю лише, що кождий із нас тоді присутній давав що міг. Одні по 50 дол., другі по 100, а інші по 25, 10, 5 і т. д. Я зауважив, що всі ми зрозуміли гаразд вагу сей справи, доказом якого були зложені гроші.

Тепер читаючи згадану відозву, я зараз собі представив десятків, ба навіть і сотки інших місцевостей, в яких подобно як і ми в Вінніпері, зберуть ся наші товариші робітники і будувать так же само радитесь на справу сего Дому, який буде належати і до них так само як і до нас. Я не хочу предзнавати неможливості. Але одного я є певний, а то те, що если 160 робітників зложать 4.000 доларів, то широкій загал товаришів робітників по цілій Канаді зложять також по своїй можности стільки, що Укр. Роб. Дім до кількох місяців буде вже стоить збудований в цілости на честь і славу українського робітництва в Канаді. І діло се буде признанням нашої робітничої свідомості геть по цілому світі, бо помилувши величезну вагу такої інституції для укр. робітництва в Канаді, я, если не помилюсь, а мені здаєть ся майже зовсім певно, що подобної інституції не мали ще укр. робітники в жаднім краю. Саме значіне сего інституції в історії укр. робітничого руху взагалі заставити дождого свідомого укр. робітника жертвувати, і то ширю, на ся діл. А свідомих укр. робітників в Канаді є досить багато.

Если ж я вже згадав, 160 робітників зложили 4.000 дол. то скільки зложать, скажім 10 тисяч робітників, жертвуючи по своїй можности? Без жадної пересаді я певно скажу, що за місяць червень 10 тисяч укр. робітників зложать округлу суму 50 тисяч доларів, що впаде по 5 дол. на кождого робітника, еслиб тіх брати лише 10.000.

Чи може який укр. робітник відмовитись такої невеличкої суми на ся так велику цінь? Не вірю, щоб так, бо Дім сей буде так власністю товариша робітника з Бр. Коломбій і з Онтарио, як мого, з Вінніперу. Пять ма доларями, а хто може, той й більшою квотою, зложеною на Укр. Роб. Дім в Вінніпері, укр. робітників в Канаді покаже свій розум, що він жие, що він розуміє свої інтереси, що він, врешті, силою своєї свідомості, понад гори і стени розлогої Канади умеє подати руку своєму товаришеві недовільно для сильної великої ціли, для спільного добра. І я съвнто вірю, що укр. робітники в Канаді се зроблять, і то СЕГО МІСЯЦЯ. А за кілька місяців ми, що тепер копаємо мівницю під сей наш дім, вимуримо величавий будинок, як свідочство свідомости і братньої солідарности усіх укр. робітників Канади.

Товариші робітників! Ждемо вашої негайної помічки. Жертвуйте ширю, а наше спільне діло буде скоро укінчене. Не тратьте часу. Один день ваганя, се опізнане діло на тиждень. Покажіть нам, котрі так багату надією се від нас, що ви гідні сего певної надії, яку ми на вас покладаємо. Памятайте, що ми жертвували ширю, жертвуйте ширю і ви. Місяць червень 1918 р. нехай буде тим місяцем, в котрім ви зробили найбільше і найгідніше діло в своїм часі.

Послухаєте нас?
Ваш в борбі за кращу долю,
Член Укр. Роб. Дому.

8 June:
wisni

ПРО СУТЬ К

(Промова Ф.)

Або я припущу навіть подалі-б собі руки, редивічний цеховий у малого ремесла, як се ді там по часті пробувано він представляв ся в серед загальної продукції в суді для великого і фабричної дукції машинової. Звісно великий капітал не мід середівічний цеховий с фабричний промисл та і ред такою устроєю не можуть іти вперед. Бо і істнували прим. усюди є рдиних а навіть і дуже з лузй праці, і жаден чод кесь ремесло, не сьем у дучити з собою. Муляти жадної діри в тинку. Ли між собою безконечниць свого оборотонринвивав перкалі, не мід бівникам. Так само і с ми певний ремесник ви но точно уставленю, бо в кождій галузі промислу давати заняте лише рів скількості робучої силі.

Бачите, що вже з тієї продукції, продукція м stemmed машин не могла ступити серед цехової с продукції вимагає, як перше: злуки всіх найпримислу в руках того люду, по друге: масовий прокуренції, а се значить, не го уживаня робучої силі.

Колі-ж одначе про ті ні завести цеховий уст того?
Панове Борзір, Егелс канти перкалю, шовку, фабрики і респустили Ф рекції земліниць мусліл Ф мисл і торгова мусліл чило ремесничих майст по части добровільно р своїх челядників, і та руду перетгала-б ули ба й праці, а за нею зно жувазі, загірваючи її с відвіти своєю повагою, грошевіх засобів, і так ба, в якій побуді віднесіт.

Бачите отже, мої панзір і Егелс, взагалі ве часть конституції.
Або я припущу такі закотіло би вхопити ся і рішучо підкопують і Правліне хотіло би при ский банк не повинен, на те, щоб великим банн вже й без того мають у кредит і які однокі ним у банку дисконтувати, той кредит робити деша не служили до того, що горожанини зробити коли б тепер надало та ському банку, яка-б з сльки, — чи могло би се.

Певно, мої панове, ш бою бунту. Але для те було би се можливе до су до часу, мої панове, положено уживати так визасобів, що воно не джувати їх в край подаєть ся воно кращого гроші будучности, с е, те виставити державні б те воно банкірші. Па ську більша часть держав знов у руки загалу посі і малих капіталістів, а часу. Та правліне потра діли стіл або в коротког потребує також посере сово дають усі гроші і обовязок розподати з бланкі державні папери, зискуючи же до того штучно вироблює тим пр середникми будуть як правліне не сьем нині з.

Бачите отже, мої пан дельзон, Шіклер, взага часть конституції.
Або прийму такій т тло би прим. видати трий, як се діє ся в К чоловіка, що допустимо не владлоє би, бо т тивилось би загальне поуче. Всі державні радники ломали би на члені палати панів нари чте, мої панове, що в не поуче і загальне об стнотно конституції.

Або покладам таке, вправді взагалі задово великих промисловців маломіщанам і робітнику волю. Чи се владлоє ся, що воно може уята знійше нагоду звернути тале.

ПРАВИ УКР. РОБІТНИЧОГО ДОМУ.

Вінніпег, Ман.

Освідомлюючи, що роб. будови Укр. Роб. Дому в Канаді прийшли з негайною потребою будови сего Дому. Чис. 45.

Вінніпег, Ман. Освідомлюючи, що роб. будови Укр. Роб. Дому в Канаді прийшли з негайною потребою будови сего Дому.

Вінніпег, Ман. Освідомлюючи, що роб. будови Укр. Роб. Дому в Канаді прийшли з негайною потребою будови сего Дому.

Вінніпег, Ман. Освідомлюючи, що роб. будови Укр. Роб. Дому в Канаді прийшли з негайною потребою будови сего Дому.

Вінніпег, Ман. Освідомлюючи, що роб. будови Укр. Роб. Дому в Канаді прийшли з негайною потребою будови сего Дому.

Вінніпег, Ман. Освідомлюючи, що роб. будови Укр. Роб. Дому в Канаді прийшли з негайною потребою будови сего Дому.

Вінніпег, Ман. Освідомлюючи, що роб. будови Укр. Роб. Дому в Канаді прийшли з негайною потребою будови сего Дому.

ПРО СУТЬ КОНСТИТУЦІЇ.

(Промова Ф. Лясалія).

(Продовжене).

Або я припущу навики, що король і шляхта подали-б собі руки, щоб наново завести сего рідновиний цеховий устрій і то не лише для малого ремесла, як се дійсно перед кількома літми по часті пробувано, але в такому виді, в якому він представляв ся в середніх віках, іменно для загальної продукції в суспільності, отже також для великого і фабричного промислу і для продукції машинної. Звісно Вам, мої панове, що великий капітал не міг би ніяк продукувати при середньовічній цеховій системі, та що великий і фабричний промисл та машинна продукція сего рідного устрою не могли-б жадною мірою поступати наперед. Бо після той цеховій системі ступали прим. усюди законні обмеження ріжко-стували прим. усюди законні обмеження ріжко-стували прим. усюди законні обмеження ріжко-

Ваше отже, мої панове, що доброді Борзіг і Егелс, взагалі великі промисловці — се частина конституції.

Або я припущу такий випадок, що правліне хотіло би вихопити ся одного з тих правил, які рішучо підкопують інтерес великих банкірів.

Панове, мої панове, що се не потягло-б за собою бунт. Але для теперішнього правліне було би се можливе до переведення. Бо від часу до часу, мої панове, правліне опиняється в положенні уживати таких і такої маси грошевих засобів, що воно не вважається за нагромаджувати їх в виді податків. В таких разі хапається ся воно крайнього способу зужиткувати гроші будуча, с. е. затягують позичку і за те виставити державні папери. До сего потягло воно банкірів. Правда, що протягом часу більша частина державних паперів переходить у руки запалу посідаючої класи серед нації і малю капіталістів, але до сего треба багато часу.

Ваше отже, мої панове, що банкіри Мендельсон, Міклер взагалі біржа — се також частина конституції.

Або прийму такий випадок, що правліне хотіло би прим. видати такий карний закон, котрий, як се діє ся в Китаю, карає батька того чоловіка, що допустив ся крадіжки. Се так само не вдалось би, бо тому занадто сильно протидієло би загальне образование та загальне почуте. Всі державні урядники а також і тайні рідники ломали би над тим руки, ба навіть і члени палати панів нарікали би на се. Отже бачите, мої панове, що в певних границях загальне почуте і загальне образование буде також частину конституції.

Або покладаю так, що правліне рішило би вправді взагалі задовольнити шляхту, банкірів, великих промисловців і капіталістів, але за те маломощним і робітничкам відібрати їх політичну волю. Чи се вдалось би, мої панове? Певно! Се може, на якийсь час уйти; се вже я показало се, що воно може уйти, та ми будемо мати пізніше нагоду звернути блішшу увагу на се питання.

ІВАН ФРАНКО.

(Біографічно-літературний нарис — скорочений).

В хлопській хаті сільського коваля в Нагуевичах, Драгобицького повіта вродила ся в 1856 р. дитина, який доля судила відіграти таку визначну роль в історії розвитку свого народу. Був се Іван Франко. Завдяки доброму, розумному й не бідному батькові, який розумів вагу науки і віддав малого сина до школи, й опісля, коли батько полишив його 8-літнім сиротом, завдяки такому-ж вітчимови, який далше послан пасерба до школи, Франко скінчив народну школу й гімназію, проявляючи вже тоді дві основні риси своєї істоти: незвичайні здібности й інтелігенцію під крайньою зверхньою непоказністю, і в осені 1875 р. перейшов у львівський університет.

Маючи ще з гімназії славу поета й белетриста, Франко в перших роках своїх студій на філософійнім відділі займав ся лиш літературною діяльністю, містичні плоди свого пера в газеті "Друг", яку видавало студентське товариство московського напрямку "Академічний Кружок". Одначе якраз в тих часах запізнав ся з деякими членами "Ак. Кружка" Драгоманов, що мало рішучий вплив і на дальшу будучність "Акад. Кружка", який під впливом статей Драгоманова в "Друзі" з консервативного і московського став у своїй більшості поступовим і українським, і головною на дальшу будучність деяких його членів, в першій мірі Франка і Павлука.

За знакомство з Драгомановим, який від 1876 р. став політичним емігрантом, і за переписку з ним Франка і товаришів а-рештовано літом 1877 р. під закладом належання до тайного інтернаціонального товариства для ширення соціалізму і засуджено. Сей процес і тих 9 місяців, пробитих у тюрмі, мали рішучий вплив на дальшу долю Франка. Дізнавши на своїй власній шкірі несправедливости істнууючого ладу; виштовши з тюрми з пятном небезпечного чоловіка і кримінальника, якого уникали інтелігентні круги львівської української громади; не маючи ніяких вглядів на тій дорозі, якою звичайно йдуть люди з університетськими студіями, — він подав ся цілою істо-тоту туди, куди його здавна тягнув його свободолюбний інстинкт та його симпатії до бідних людей, — і став апостолом соціалізму в Галичці.

Так минуло чимало важких років. Франко, не перестаючи розвивати ся як поет і белетрист і не перериваючи своїх студій з поля славістики, був видавцем ріжних "Бібліотек", вірничих журналів і газет, співробітником ріжних видань, борючись зброєю з одного боку з галицькою відсталістю і темнотою, як і пружали всі свої сили проти проповідників нових ідей, а з другого боку ведучи не менше важку, а може ще й більш болочну та томлячу боротьбу за щоденне існуванне. Довело ся також кілька разів відвідати тюрму...

В 1890 р. Франко бере визначну участь в заснованню радикальної партії, яка укладає в соціально-політичну програму ті думки, які голосив Франко з товаришами від часів свого першого процесу. Була се перша українська партія, що на правду заняла ся інтересами нашого селянства. Головне її значення в тім, що вона здобула в українській суспільности права громадянства для тих суспільних ідей, які протгом 19-го віку витворили ся в Західній Європі.

В 1893 р. Франко одержує на віденському університеті докторат філософії і в 1895 р. габілітується в львівському університеті на доцента української мови й літератури, готуючи ся заняти катедру, опорожену власне через смерть проф. Омеляна Огоновського. Та сі плани нищить політична адміністрація. Міністерство просвіти, йдучи за волею галицького намісництва, якому знов наштавав провідник толішньої української угодою політики, не затверджує пропозиції сенату "задня політичної минувшини" Франка і так замикає перед ним університет.

Тимчасом Франко починає здобувати признание у власної суспільности. Молодше покоління, яке вросло під впливом його многосторонньої діяльности, одушевляють ся ним, найстарше, найбільш заскоружле, вимерло, а середне мусить схилити чоло перед його літературно-науковими заслугами. Він му, що мій сусід безперестанно стріляє в ранених, говорить дурницю, не до річи і в правдолюбно божевільний. Ляйтант примістив ся між нами. "Чи ти можеш видіти що-небудь?" — він спитав мого сусіда. "Що? Видіти? Ні; але я чую, як вони кричать, ляментують і плачуть, і як я лише вдарю ногою-небудь добре, то він стане тихий; він їде спати..." Ляйтант кинув мені головою. Він відобразив від того жовніра карабін; але той скоро вирвав його назад з рук ляйтанта та вискочив з окопу. Звідтам він почав стріляти в кулі ранених жовнірів, але за кілька секунд він упав на землю проширши кілька кулями.

Тимчасом Франко починає здобувати признание у власної суспільности. Молодше покоління, яке вросло під впливом його многосторонньої діяльности, одушевляють ся ним, найстарше, найбільш заскоружле, вимерло, а середне мусить схилити чоло перед його літературно-науковими заслугами. Він му, що мій сусід безперестанно стріляє в ранених, говорить дурницю, не до річи і в правдолюбно божевільний. Ляйтант примістив ся між нами. "Чи ти можеш видіти що-небудь?" — він спитав мого сусіда. "Що? Видіти? Ні; але я чую, як вони кричать, ляментують і плачуть, і як я лише вдарю ногою-небудь добре, то він стане тихий; він їде спати..." Ляйтант кинув мені головою. Він відобразив від того жовніра карабін; але той скоро вирвав його назад з рук ляйтанта та вискочив з окопу. Звідтам він почав стріляти в кулі ранених жовнірів, але за кілька секунд він упав на землю проширши кілька кулями.

ВОСНІ ПРИГОДИ НІМЕЦЬКОГО ДЕЗЕРТИРА.

(Продовжене).

Хоча се прим. Достановити, що всі і то нечисленні великі промисловці і капіталісти в монархії мають мати таку саму або й більшу силу, як усі міщани, робітники і селяни, взяті разом, то борони Боже написати се в тій отвертії і неоселеній формі! Але за те видать ся закон, прим, окройований закон трикласового права вибору з року 1849, на основі якого весь край ділиться ся на 3 виборчі класи відповідно до висоті податку, який виборці платять, а який очевидно назначає ся відповідно до величини їх капіталу.

Ваше отже, мої панове, що доброді Борзіг і Егелс, взагалі великі промисловці — се частина конституції.

Або я припущу такий випадок, що правліне хотіло би вихопити ся одного з тих правил, які рішучо підкопують інтерес великих банкірів.

Панове, мої панове, що се не потягло-б за собою бунт. Але для теперішнього правліне було би се можливе до переведення. Бо від часу до часу, мої панове, правліне опиняється в положенні уживати таких і такої маси грошевих засобів, що воно не вважається за нагромаджувати їх в виді податків. В таких разі хапається ся воно крайнього способу зужиткувати гроші будуча, с. е. затягують позичку і за те виставити державні папери. До сего потягло воно банкірів. Правда, що протягом часу більша частина державних паперів переходить у руки запалу посідаючої класи серед нації і малю капіталістів, але до сего треба багато часу.

Ваше отже, мої панове, що банкіри Мендельсон, Міклер взагалі біржа — се також частина конституції.

Або прийму такий випадок, що правліне хотіло би прим. видати такий карний закон, котрий, як се діє ся в Китаю, карає батька того чоловіка, що допустив ся крадіжки. Се так само не вдалось би, бо тому занадто сильно протидієло би загальне образование та загальне почуте. Всі державні урядники а також і тайні рідники ломали би над тим руки, ба навіть і члени палати панів нарікали би на се. Отже бачите, мої панове, що в певних границях загальне почуте і загальне образование буде також частину конституції.

Або покладаю так, що правліне рішило би вправді взагалі задовольнити шляхту, банкірів, великих промисловців і капіталістів, але за те маломощним і робітничкам відібрати їх політичну волю. Чи се вдалось би, мої панове? Певно! Се може, на якийсь час уйти; се вже я показало се, що воно може уйти, та ми будемо мати пізніше нагоду звернути блішшу увагу на се питання.

Або прийму такий випадок, що правліне хотіло би прим. видати такий карний закон, котрий, як се діє ся в Китаю, карає батька того чоловіка, що допустив ся крадіжки. Се так само не вдалось би, бо тому занадто сильно протидієло би загальне образование та загальне почуте. Всі державні урядники а також і тайні рідники ломали би над тим руки, ба навіть і члени палати панів нарікали би на се. Отже бачите, мої панове, що в певних границях загальне почуте і загальне образование буде також частину конституції.

СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИЧИЙ ДІМ В ВІННІПЕГУ!

Др. І. Франко.

Вічний революционер — Дух, що тіло рве до бою, Рве за поступ, шасте й волю, — Він жие, він ще не вмер. Ні попіській тортури, Ні арештів царських мури, Ні арештів шарапових мури, Ні гармати лаштовані, Ні шпільні ремесло, В грібі его ще не звело.

Вічний революционер — Дух, що тіло рве до бою, Рве за поступ, шасте й волю, — Він жие, він ще не вмер. Ні попіській тортури, Ні арештів царських мури, Ні арештів шарапових мури, Ні гармати лаштовані, Ні шпільні ремесло, В грібі его ще не звело.

Вічний революционер — Дух, що тіло рве до бою, Рве за поступ, шасте й волю, — Він жие, він ще не вмер. Ні попіській тортури, Ні арештів царських мури, Ні арештів шарапових мури, Ні гармати лаштовані, Ні шпільні ремесло, В грібі его ще не звело.

Вічний революционер — Дух, що тіло рве до бою, Рве за поступ, шасте й волю, — Він жие, він ще не вмер. Ні попіській тортури, Ні арештів царських мури, Ні арештів шарапових мури, Ні гармати лаштовані, Ні шпільні ремесло, В грібі его ще не звело.

Вічний революционер — Дух, що тіло рве до бою, Рве за поступ, шасте й волю, — Він жие, він ще не вмер. Ні попіській тортури, Ні арештів царських мури, Ні арештів шарапових мури, Ні гармати лаштовані, Ні шпільні ремесло, В грібі его ще не звело.

Вічний революционер — Дух, що тіло рве до бою, Рве за поступ, шасте й волю, — Він жие, він ще не вмер. Ні попіській тортури, Ні арештів царських мури, Ні арештів шарапових мури, Ні гармати лаштовані, Ні шпільні ремесло, В грібі его ще не звело.

Вічний революционер — Дух, що тіло рве до бою, Рве за поступ, шасте й волю, — Він жие, він ще не вмер. Ні попіській тортури, Ні арештів царських мури, Ні арештів шарапових мури, Ні гармати лаштовані, Ні шпільні ремесло, В грібі его ще не звело.

Вічний революционер — Дух, що тіло рве до бою, Рве за поступ, шасте й волю, — Він жие, він ще не вмер. Ні попіській тортури, Ні арештів царських мури, Ні арештів шарапових мури, Ні гармати лаштовані, Ні шпільні ремесло, В грібі его ще не звело.

Гарні Убраня
УКРАЇН. КРАВЕЦЬКА РОБИТНЯ
 є лиш однак котра може задоволити вас, а се тому, що у нас працюють найкращі кравери. Спитайте лиш, тих, котрі робили у нас убрания. Ціни дуже умірковані. — Зайдіть і переконуйтеся.

S. Tychowewsky
The Merchant Tailor
 854 MAIN ST., WINNIPEG, Phone: St. John 182.

ДОПИСИ.

ЧИТАЙ І ДУМАЙ.

Транскона, Ман.

Між нашими укр. робітниками плавають ся всякі "своі" півінтелігентні, півбуржуа, попи, всякого рода учители, редактори, адвокати, бізнесмени і всякого іншого покою панки, які ніколи не працювали укр. робітничтві. Всі повисше згадані "фаховці" не брали ані не беруть жадної участі в робітничій рясі а навпаки, ще й стримують наш поступ і хотять нас задержати в темноті і на далі, щоби могли з нас ліпше користати. Я не говорю ані не маю наміру сказати, що "нам сих повисше згаданіх "фаховців" цілком не потрібно. Ні, нам вони усі потрібні, але не такі, якими вони є нині. Та вся "братія" жне тільки з бідного укр. робітника і фермера. Ніхто еше ніде не чув ані не читав, щоби ті "наші" панки ішли між робітників другої "нації" і там заимали ся тим самим "бізнесом", яким займають ся між укр. робітниками. Наші панки добре знають, що вони ще не досорди до того, щоби могли туманити робітників другої народности; тому вони три мають ся лише укр. робітників і фермерів і заколисують їх всякими релігійми та "патріотизмом", щоби можна довше ссати їхню кров.

Візьмім і почитсім, усіх "наших" попов, адвокатів, учителів, докторів, попов і всяких інших вище освітених людей, котрі живуть в Канаді і зуть себе Українцями, — що вони зробили до сей пори для укр. робітників в Канаді? Кілько укр. учителів належить до укр. робітничої організації? Кілько адвокатів? Кілько докторів або бізнесменів? Майже ніхто з них не належить до роб. організації і не помагає укр. робітничій політиці його долю. Або маємо в Канаді двох укр. попов в провінціальних парламентах, де вони? Іх нема! Вони не йдуть до роб. організації, вони встиджують ся бути в роб. організації. За те вони не мають виступати при скріу з бідного і несвядомого робітника і фермера.

Згадані вище наші "опікуни", коли починають який свій бізнес, пр. укр. збіжжє спілку, видавничтво книжок або видавнє якої газети, так зароз кричуть на ціле горло, щоби вони починають дуже "корисне" діло в цілі "піднесення" "свого" народу. А чи се правда? Ні! Вся робота, яку згадані панки коли робили або тепер роблять, не приносить нам, робітникам жадної користі, але за те вона приносить користь за гданім вище панкам. Або возьмім "нашу" елементарну компанію. Яку моральну чи матеріальну користь має з неї загал укр. робітників і фермерів? Скаже дехто, що загал не може ще тепер мати жадної з неї користі, бо вона ще слаба компанія. Та я скажу, що навіть як би всі баогатца Канади (фабрики, залізниці, млини і т. д.) належали до українських компаній, то нам, робітникам і фермерам не стало би лежше жити, але ми так само муслібисмо працювати по дванадцять і більше годин на своїх укр. панів, як тепер працюємо для панів другої народности. Я вірю, що лише тоді робітникам і фермерам буде лежше жити, коли вони самі стануть панами всіх фабрик, фармів і других підприємств.

Дальше наші неспрошені "опікуни" видають всякого рода газети. Нашо? Може на освітлене народа, як вони кають? Ні! Се на затемнюване свого народу а собі на бізнес. Всякі "патріотичні", "полістуволі", "релігійні", "народні"

і т.д. газети на те й тільки видають ся, щоби тримати укр. робітників та фермерів в темноті, щоби не дали ім дійсної просвіти, пізнання правди. Ті-ж всі вище вичислені газети пишуть одно і те саме, з винятком хіба недотених лайок, які часом є відмінні. Що згадані часописи виходять на десять, дванадцять і часом на шістнадцять сторінок, то нема з того робітникам і фермерам жадної користі, бо крім кількох колонам чорносоетеного писання решта тих газет заповнена оголошеннями всяких лікерів, ворожок, "своіх" адвокатів, докторів, своїх і чужих спілок, пошукуванями "товаришків життя" і т. п. "штофом". При кожних виборах ті газети виставляють себе на продаж: хто дасть більше, за тим будуть агітувати без ріжнці на се, хто є сей кандидат, якої він нації і партії, аби лише не соціаліст. І тому то й не дивно, що буржуазно-чорносоетні шмайти йдуть за дармо по кілька років до своїх читачів.

Або книжки, які понадруковували згадані "наші" фаховці. Чи "Хінська царівна", "Штіф Табачник", "Пророцтва Михальди", "Сонники", "Божі листи" є наукові книжки? Чи вони корисні і потрібні для нас робітників і фермерів? А всі ті книжки видають ся ріжними патентованими і непатентованими "патріотами" лише на те, щоби відвернути нас, роб. і фарм. від просвіти і дійсної науки, а собі робити бізнес.

Робітники і фермери повинні вже раз арозуміти, що є іх, а що не іх і приступити до своєї власної часописи і своєї власної спілки. Роб. і фарм. мають дійсну свою часопис "Робочий Народ" а свою власну спілку Українську Соціал Демократичну Партію. У.С.Д.П. се є ми, се наша армія, а "Р.Н." се наш провідник, і тому всі фармери і робітники повинні лунити разом в одну сильну армію, армію соціалістичну і всіми силами підпирати "Р.Н." "Р.Н." не є заложений на бізнес, він підчас виборів не бере грошей від ворожих нам капіталістичних партій. "Р.Н." не поміщував ані не поміщує оголошень лікерів, ворожок, австрійських консулів і інших побідних річній, котрі поміщували інші "наші" газети. Над "Р.Н." мають контроло zorganizовани робітники і фермери, а не горстка шершів і бізнес-тріотів. І ми видаємо "Р.Н." на те, щоби він ширив свідомість між укр. працюючим людом і оборняв наші інтереси. І тому хто дає гроші на підпирання "Р.Н.", той не дає іх нікому іншому, лише самому собі! Тому, товариші робітники і фермери, попіраймо свою власну правдиво наукову часопис яку призначена для укр. робітників і фермерів в Канаді — "Робочий Народ". Хай жне "Робочий Народ"!

М. С.

ПРЕСОВИЙ ФОНД "Р.Н."

З скринки в ред. "Р.Н." \$1.56
 В. Байлаж, Joliette Ont. 6.00
 А. Чиплик " 1.00
 Гр. Головецкий " 1.00
 Зоя Голубецкая " 0.50
 В. Гришук, Трейд, Б.К. 2.50
 М. Чабан, Вінніпег 1.00

СЕН ФРАНЦЕСКО, Кал., 29 мая. — Томас Муней, якого заарештовано було на смерть за убийство в звязи з вибухом бм би підчас "Препереднес Дей" в сім місті 1916 р., зівстав повністю засуджений вчера на повішене в неозначенім дни, однак не скорше як 60 днів ані не пізніше як 90 днів від сьогодні в Сен Квентін в'язниці.

Засуд видав судія Френклин А. Гриффін, який предсидатьовав на розправі.

НОВА КРАВЕЦЬКА РОБИТНЯ
 Подаю до відома всім Українцям, що я отворив
КРАВЕЦЬКУ РОБИТНЮ
 під числом
WINNIPEG, MAN.
 Коли хочете мати гарно зроблений сут і до того ще на сьвята, то прошу удатися на повншу адресу. За вдволене і чесну ослугу ручу.
 Поручаюсь Вашій пам'яті, остаюсь з поважанем,
В. КУЗИК
 788 MAIN ST. WINNIPEG, MAN.

ВИДЗВА КОМІТЕТУ В СПРАВІ РОЗІГРАВКИ ДОМУ Т. ВОВЧИНИ В ТРАНСКОНА, МАН.

Отсим відзиваємо ся до всіх відділів У.С.Д.П., читалень, драматичних кружків і поодиноких осіб, котрі продавали або продають тикети на розігравку до дому т. Н. Вовчини в Трансконі, щоби они негайно прислали відтинки з тикетів і гроші за продані тикети, бо день розігравки вже минав на першого червня. Також відзиваємо ся до розігравок, котрі продавали тикети, щоби они як найкорше іх розспродали і прислали за них гроші, бо чим скорше они пришлють тикет скорше буде розігравка. Тов. Вовчина передав справу розігравки комитету, в котрій входить п'ять членів і сей комитет рішив не робити розігравки доти доки не забере всіх відтінків від тикетів і грошей за розспродані тикети. Тому спішіть, товариші, з розспродуванем тикетів і старайтеся, щоби ні одного тикета Ви не звернули неподароного тому, що т. Вовчина находит ся в не дуже добрім фінансовім положеню. Зобісна звертаємо ся до буржуа торонтоного відділу У.С.Д.П., щоби він вислав гроші і відтинки тикетів, або звернув тикети. А може новий торонтоський відділ має сі тикети в своїм посіданю, так просимо зайняти ся сею справою. — Коли точно відбуде ся розігравка не можемо певно сказати тому, що не знаємо точно, як багато забере часу на пологаджене всього того, що тут згадане. Однак ми віримо, що при кінці сего місяця відбуде ся розігравка. Тому хто бажав би ся з тикетів, хай зголошує ся за нами на адресу секретара сего комитету.

За комитет,
Н. Сабунчак, секр.
 Box 208 Transcona, Man.

ТІМІНС, ОНТ.

На оборону тов. Ф. Коносевича, арештованого в Тімінс 13 марта с.р. в річницю російської революції, жертвувати слідуючі українські товариші:

По \$5.00: І. Крамарук, Г. Рубанець; по \$2.00: М. Кустрин; по \$1.00: Ю. Крамар, Н. Назарук, І. Чоєм.

Дякуємо товаришам за їх солідарність.

З товаришським привітом,
С. Тошкевич, секр. С.Р.Р.
 (Печатка).

ЗБІРКА ДЛЯ КАЛКИ.

Видлячи в "Р.Н." просьбу о поміч нещасного робітника В. Ткачука, наш відділ У.С.Д.П. вибрав комитет для збирання жертв для него. До комитету зістали вибрані: С. Сеніч, М. Олеско і Л. Куліній. Они не жалували свого труду і пішли по домах за колектою. Згаданий комитет зібрав для нещасного калки \$62.50 а 95 цент. на почт. переписку.

Всім жертводавцям складаемо щирю подяку.

За комитет,
С. Сеніч, М. Олеско, Л. Куліній.

ЗБІРКА ДЛЯ ВДОВИ.

Ми зібрали \$160.25 для вдови Марії Калитки, котрої чоловік зівстав убитий в майні, в Ферні, Б.К. Збіркою занялись товариші: К. Кулик, К. Семкович і І. Тимчук. Гроші переслали почтою до вище згаданой вдови.

І. Н.

КОРОВА НА ПРОДАЖ.
 Маю на продаж тільну корову. По більшій інформації прошу зголосити ся на мою адресу:
 350 Magnus Ave.
CITY.
 45)

СПІЙ! ЧИТАЙ! СЛУХАЙ!
"ВЕРХОВИНИ"
 драма в 3 актах і 8 відслонях. Відіграє Драм. Круж. ім. Ів. Тобиловича при від. У.С.Д.П. в Гамілтоні,
 в СУБОТУ, 22-ГО ЧЕРВНЯ с.р. в **Т. О. О. F. TEMPLE, 41 Gore St. УКРАЇНСЬКИЙ РОБОЧИЙ НАРОД!** Се четверта з ряду великих драм, які виставлять повисше згаданий Драм. Кружок і як на попередніх так і на тій драмі "Верховини" ти знайдеш вдволене за дешевий тиш. В тій штуці бачити меш добродушність гудульського народу, відного легія-орла з полонин і як того воляного легія Німець кувє в дуби та голяні далеко від рідних полонин до війська; незміру любов гудульської дівчини до свого коханого легія-орла, яка кінчить ся для неї трагічною смертю. Всего годі ту описати, треба бачити саму штуку на сцені! Тож приходіть, щоб побачити славу драму "Верховини"!
 Підчас павз буде виступати кулетист, **Б. М. Ярський.**
 З привітом,
Др. Кр. при В.У.С.Д.П. в Гамілтоні.

ПЕРШИЙ РАЗ!

Позір укр. робітників і робітниць з **Форт Віліям, Порт Артур, Вест Форт і околиці!**
 Заходом українських і російських товаришів відбуде ся перший раз
 в суботу, 8 червня, 1918, в **ФІНЛЯНДСЬКИЙ ГАЛІ, під ч. 211 Робертсон Стріт в ФОРТ ВІЛІЯМ, ОНТ.**

КОНЦЕРТ

і відіграє ся комедія в 1-ій дії п.з. **"ЦИГАНСЬКЕ ЖИТТЄ"**
 По концерті забава з танцями. — Чистий дохід з концерту призначений на Укр. Роб. Дім в Порт Артур.
 Початок о год. 7.30 вечером.
 Вступ по 50цт. і 35 цт.
 О численну участь просить **Комитет Роб. Дому в Порт Артур, Онт.**

"УКР. НАР. НАСА ХОРИХ" В ТРАНСКОНТ, МАН.

Для своїх членів на випадок хороби допомогу по \$7.00 через перших 12 тижнів і половину той суми через другі 12 тижнів вже після 3 місяців членської приналежности; виплату по смертню \$300.00 після року членської приналежности.

ПОШУКУЮ
 свого товариша Івана Косована. Хтоб про него знав або чув, прошу зголосити ся на мою адресу:
Nick Kutryk
 Mandare, Alta.
 45)

ПОШУКУЮ
 тов. Петра Ренулу і швагра Антона Саліпа в дуже важній справі. Перший з них походить з Кописичень, пов. Гусятин, другий походить з села Глнцовой, пов. Теревобая, Гадячина. Оба мають знаходити ся в околиці Гамілтон або Монреала. Хто би про них знав або вони самі, нехай зголосять ся до:
Hryhorij Leskiw
 369 Alexandra St.
 Sault Ste. Marie, Ont.
 47)

"ЛАЙМ БРЕНД"
 Готова, змішана фарба
 Шляй гальона \$2.30
 Пів гальона 1.20
 Четверть гальона 65ц.
 Ріжнородні краски по тій самій ціні.
 Всякого рода мебел, начиння і релізні товари.
M. STERN
 698 Selkirk Ave
 Winnipeg, Man.

ПОВІДОМЛЕНЕ.
 Отсим повідомляю всіх моїх коштумерів і знакомих, що через знищенє огнем моего складу обуви, я є примушений не займатися більше шевською роботою.
 З поважанем,
 46) **Госпиф Веселяк:**

ТОВАРИШІ РОБИТНИКИ І РОБИТНИЦІ!
 Вже довший час, бо від початку трудня 1917 р. я звиваю Вас, укр. робітники і робітницї, о поміч. Як Вам відомо, я вже другий рік слабую і не є в силі заробити на удержанне своєї родини. Мені соромно було просити Вас о поміч, як се звичайно буває, тому я, щоби найти ратунок, постановив дати в розігравку свій дім з льотом; тим способом я думав роздобити грошей на удержанне своєї родини і на своє ліченє. Дім находит ся в середині міста, близько стації, почти і школи. Величина дому 20х 26, кухня 10х14. Дім однопверховий, складає ся з 9 кімнат, з цементованю пивницею, величини 20х26; при домі студио. Ширина льота 36 і пів стіп, довжина 100 стіп. На те все я працював тяжко через кілька літ та доробив ся того, що нині не годен заробити на прожиток.
 Товариші робітники і робітницї! Нехай моя просьба збудить Ваші серця. Купіть по тикетови; ціна тикета \$1.00. Всіх тикетів вироблено 1200, се є на меншу суму як мене коштує дім з льотом. Та здасть ся, що трудно і половину з сего продати. Робітники не звертають на се уваги. До сей пори є дуже мало число проданих тикетів, бо всього 435. Але звернути розігравку годі, бо гроші з тикетів проданих дотепер розійшлися на ліки, доктори і прожиток. Тому, щоби довести вже раз до справу до кінця, я назначаю день вигревки 1-го червня, с.р. (в суботу) в Домі Т-на ім. Т. Шевченка, на Hartward ул. в Трансконі. Хто вигреде дім, той отримає чистий контракт.
 За тикетима зголошуйте ся на адресу:
N. Wowszyna
 Box 14 Transcona, Man.,
 або до секретаря відділу У.С.Д.П.:
N. Sabunchak
 Box 208, Transcona, Man.

ПОШУКУЮ

своєї сестри Теклі Пазюк, брата: Михайла, Стефана і Василія Пазюків і швагра Митра Гумєнюка. Походять з села Чорнокуніч, пов. Гусятин. Хтоби про них знав, або вони самі, прошу зголосити ся на адресу:
Anna Pazuk
 Box 64
 South Oshawa, Ont.
 46)

НАЙНОВІШІ КНИЖКИ ЗАЙМАЮЧІ ДО ЧИТАННЯ.

Історія України, два томи 3.00 в оправі 3.50
 Кобзар, повне виданє в двух частях 1.50 в оправі 2.00
 Цариня і Вєсталька, або Живець замурована 25ц.
 Захар Беркут 30ц.
 Герой капіталу 30ц.
 Вільна Україна 25ц.
 Торбина сміху та мішок реготу 25ц.
 Відрощене України 10ц.
 Казка про Івана Царевича та строга вовака 15ц.
 Народні казки, з образками і часті 20ц.
 Народні казки, з образками і часті 20ц.
 Домашній лікар 75ц.
 З ласки родини, 3 томи 1.50
 Огнем і мечем, І часті 65ц.
 Вільний чоловік 40ц.
 Природна метода ліченя 15ц.
 Наука про народне господарство 50ц.
 Міжнародний Соц. і Роб. рух 40ц.
 Комуністичний Маніфєст 25ц.
 Новітня суспільність і церква 25ц.
 Соціалізм а Релігія 15ц.
 Робітничі пісні 25ц.
 Народність і її початки 25ц.
 Які є люди на землі? 40ц.
 Борба світів 40ц.
 В неждано рано зіле копапа 75ц.
 Шевченка і його Україна 15ц.
 Як закладати читальні і як повстало писмо 15ц.
 Найновіше чудо в Ченстохові 15ц.
 Дівальська справа, або Як ш. Шмідт заморудував Ану Амвільєр 25ц.
 Чому попи не женять ся 10ц.
 Сила і краса 25ц.
 Пімста за кривду, драма 35ц.
 Каталог книжок і інструментів ДАРОМ.

RUSKA KNYPHARNIA
 850 Main St., Winnipeg, Man.

ДОМАШНЯ АПТИКА

ПІД ЗАРЯДОМ Др. І. К. ПАЗДРІЯ
ВИРОБИЛА СЛІДУЮЧІ ЛІКИ:
 1. Ліки на гостець \$3.50
 2. Ліки на подвіггане 3.25
 3. Ліки на коросту 2.25
 4. Масьт на кашлі 2.25
 5. Ліки на покатіченє і рани 2.50
 6. Кропії на запалєне очей 2.25
 7. Кропії на біль, шум і стриванє в ухах 1.00
 8. Ліки на поварене 2.00
 9. Масьт на попеченє 2.50
 10. Ліки на затронє крові 2.25
 11. Пугули на хронічне затверженє за запори 2.00
 12. Кропії на корчі жодуля 2.00
 13. Масьт і медицина на воля (гуші) 4.00
 14. Кропії на біль зубів 1.00
 15. Ліки на бородавки 1.00
 16. Ліки на квісковатість 1.25
 17. На залуку 1.75
 18. На жовтаку 1.00
 Адреса:
DR. I. C. PAZDREY
 236 SELKIRK AVE., WINNIPEG, MAN.

РОБИТНИКИ! ЧИТАЙТЕ ПЕРШІЙ УКРАЇНСЬКИЙ СОЦІАЛІСТИЧНИЙ ДНЕВНИК "РОБИТНИК"

котрий завжди боронить Ваші інтереси.
 Передплата вносить:
 На рік \$4.00
 На пів року 2.75
 На 3 місяці 1.50
 Засідайте передплату на таку адресу:
"РОБИТНИК"
 2335 W. 11th St. Cleveland, Ohio.

Будь і буде ВСЕНАРОДНА ЗАГАЛЬНА КАНЦЕЛІЯРИЯ

Заложеня 1905 р.
Я. Г. КИММЕЛЬ, краєвий нотар.
 Виробляємо всім урядові контракти старокрайні і гутешні. Виробляємо пазикни. Асскуруємо від вогні. Продаємо шифарти до Європи і назад. Пересилаємо гроші до всіх частій світа. Купуємо, продаємо і міняємо лоти, доми і фарми. Колектуємо довги через суд.
СВИД. ДЕРЖАВОГО!
 Всяку переписку переправдуємо в українській мові. Адресуйте:
J. G. KIMMEL & Co. 844 Main St. WINNIPEG, MAN.

НАЙНОВІШІ КНИЖКИ ЗАЙМАЮЧІ ДО ЧИТАННЯ.

Історія України, два томи 3.00 в оправі 3.50
 Кобзар, повне виданє в двух частях 1.50 в оправі 2.00
 Цариня і Вєсталька, або Живець замурована 25ц.
 Захар Беркут 30ц.
 Герой капіталу 30ц.
 Вільна Україна 25ц.
 Торбина сміху та мішок реготу 25ц.
 Відрощене України 10ц.
 Казка про Івана Царевича та строга вовака 15ц.
 Народні казки, з образками і часті 20ц.
 Народні казки, з образками і часті 20ц.
 Домашній лікар 75ц.
 З ласки родини, 3 томи 1.50
 Огнем і мечем, І часті 65ц.
 Вільний чоловік 40ц.
 Природна метода ліченя 15ц.
 Наука про народне господарство 50ц.
 Міжнародний Соц. і Роб. рух 40ц.
 Комуністичний Маніфєст 25ц.
 Новітня суспільність і церква 25ц.
 Соціалізм а Релігія 15ц.
 Робітничі пісні 25ц.
 Народність і її початки 25ц.
 Які є люди на землі? 40ц.
 Борба світів 40ц.
 В неждано рано зіле копапа 75ц.
 Шевченка і його Україна 15ц.
 Як закладати читальні і як повстало писмо 15ц.
 Найновіше чудо в Ченстохові 15ц.
 Дівальська справа, або Як ш. Шмідт заморудував Ану Амвільєр 25ц.
 Чому попи не женять ся 10ц.
 Сила і краса 25ц.
 Пімста за кривду, драма 35ц.
 Каталог книжок і інструментів ДАРОМ.

ПОВІДОМЛЕНЕ.

Отсим повідомляю всіх моїх коштумерів і знакомих, що через знищенє огнем моего складу обуви, я є примушений не займатися більше шевською роботою.
 З поважанем,
 46) **Госпиф Веселяк:**

ТОВАРИШІ РОБИТНИКИ І РОБИТНИЦІ!

Вже довший час, бо від початку трудня 1917 р. я звиваю Вас, укр. робітники і робітницї, о поміч. Як Вам відомо, я вже другий рік слабую і не є в силі заробити на удержанне своєї родини. Мені соромно було просити Вас о поміч, як се звичайно буває, тому я, щоби найти ратунок, постановив дати в розігравку свій дім з льотом; тим способом я думав роздобити грошей на удержанне своєї родини і на своє ліченє. Дім находит ся в середині міста, близько стації, почти і школи. Величина дому 20х 26, кухня 10х14. Дім однопверховий, складає ся з 9 кімнат, з цементованю пивницею, величини 20х26; при домі студио. Ширина льота 36 і пів стіп, довжина 100 стіп. На те все я працював тяжко через кілька літ та доробив ся того, що нині не годен заробити на прожиток.
 Товариші робітники і робітницї! Нехай моя просьба збудить Ваші серця. Купіть по тикетови; ціна тикета \$1.00. Всіх тикетів вироблено 1200, се є на меншу суму як мене коштує дім з льотом. Та здасть ся, що трудно і половину з сего продати. Робітники не звертають на се уваги. До сей пори є дуже мало число проданих тикетів, бо всього 435. Але звернути розігравку годі, бо гроші з тикетів проданих дотепер розійшлися на ліки, доктори і прожиток. Тому, щоби довести вже раз до справу до кінця, я назначаю день вигревки 1-го червня, с.р. (в суботу) в Домі Т-на ім. Т. Шевченка, на Hartward ул. в Трансконі. Хто вигреде дім, той отримає чистий контракт.
 За тикетима зголошуйте ся на адресу:
N. Wowszyna
 Box 14 Transcona, Man.,
 або до секретаря відділу У.С.Д.П.:
N. Sabunchak
 Box 208, Transcona, Man.

ПОШУКУЮ

своєї сестри Теклі Пазюк, брата: Михайла, Стефана і Василія Пазюків і швагра Митра Гумєнюка. Походять з села Чорнокуніч, пов. Гусятин. Хтоби про них знав, або вони самі, прошу зголосити ся на адресу:
Anna Pazuk
 Box 64
 South Oshawa, Ont.
 46)

НАЙНОВІШІ КНИЖКИ ЗАЙМАЮЧІ ДО ЧИТАННЯ.

Історія України, два томи 3.00 в оправі 3.50
 Кобзар, повне виданє в двух частях 1.50 в оправі 2.00
 Цариня і Вєсталька, або Живець замурована 25ц.
 Захар Беркут 30ц.
 Герой капіталу 30ц.
 Вільна Україна 25ц.
 Торбина сміху та мішок реготу 25ц.
 Відрощене України 10ц.
 Казка про Івана Царевича та строга вовака 15ц.
 Народні казки, з образками і часті 20ц.
 Народні казки, з образками і часті 20ц.
 Домашній лікар 75ц.
 З ласки родини, 3 томи 1.50
 Огнем і мечем, І часті 65ц.
 Вільний чоловік 40ц.
 Природна метода ліченя 15ц.
 Наука про народне господарство 50ц.
 Міжнародний Соц. і Роб. рух 40ц.
 Комуністичний Маніфєст 25ц.
 Новітня суспільність і церква 25ц.
 Соціалізм а Релігія 15ц.
 Робітничі пісні 25ц.
 Народність і її початки 25ц.
 Які є люди на землі? 40ц.
 Борба світів 40ц.
 В неждано рано зіле копапа 75ц.
 Шевченка і його Україна 15ц.
 Як закладати читальні і як повстало писмо 15ц.
 Найновіше чудо в Ченстохові 15ц.
 Дівальська справа, або Як ш. Шмідт заморудував Ану Амвільєр 25ц.
 Чому попи не женять ся 10ц.
 Сила і краса 25ц.
 Пімста за кривду, драма 35ц.
 Каталог книжок і інструментів ДАРОМ.

RUSKA KNYPHARNIA
 850 Main St., Winnipeg, Man.

ДОМАШНЯ АПТИКА

ПІД ЗАРЯДОМ Др.